

* Кисотно – лужний стан у
новонароджених-контроль,
корекція

* Курочкіна Т.І.

У дітей, які знаходяться у критичному стані з ураженням дихальної, серцево-судинної, видільної систем, відмічаються зміни кислотно-лужного стану (КЛС). Дані зміни повинні бути діагностовані та відкореговані як можливо раніше, а інтерпритація отриманих результатів у динаміці надасть змогу оцінити перебіг патологічного процесу та адекватність медикаментозного лікування. Дані про КЛС особливо необхідні при проведенні ШВЛ новонародженому.

* Вміст іонів водню $[H^+]$ у плазмі крові у загальному визначається співвідношенням між парціальним тиском вуглекислого газу (pCO_2) та аніонами бікарбонату (HCO_3^-). Це співвідношення визначається наступним рівнянням:

*
$$H^+ \text{ (мЕкв/л)} = 24 \times (pCO_2 / HCO_3^-)$$

* Зміна концентрації іонів водню на 1 мЕкв/л призводить до змін рН на 0.01.

* Концентрація іонів водню у позаклітинній рідині підтримується у вузькому діапазоні: 36 – 43 ммоль/л, що відповідає рН 7.35 - 7.46. У даному середовищі проходять більшість ферментативних реакцій у клітинах.

* Нормальні показники артеріальної крові (традиційні

і.	Параметр	Символ	Значення	Діапазон	Одиниця виміру
	H ⁺	H ⁺	40	36-44	нмоль/л
	pH	pH	7.4	7.36-7.44	-
	Парціальний тиск CO ₂	PaCO ₂	40	36-44	мм рт.ст.
	Base excess	BE	0	-2 to +2	ммоль/л
	Загальний CO ₂	TCO ₂	25	23-27	ммоль/л
	HCO ₃ ⁻	HCO ₃ ⁻	24	22-26	ммоль/л
	Стандартний бікарбонат	SBC	24	22-26	ммоль/л
	O ₂ сатурація	SaO ₂	98	95-100	%
	Парціальний тиск O ₂	PaO ₂	95	80-100	мм рт.ст.

Визначення рН крові

- * 1. рН крові визначається рівнянням Henderson – Hasselbalch:
- *
$$\text{pH} = 6,1 + \lg \frac{[\text{HCO}_3^-]}{(\text{pCO}_2 \cdot 0,03)}$$
- * 2. Стандартний бікарбонат (СБ, Standart bicarbonate, SBC)
- * вміст HCO_3^- у крові у момент дослідження; при $\text{PaCO}_2 = 40$ мм рт.ст., температурі тіла 38°C та 100% насичення крові киснем у нормі дорівнює 24 ммоль/л.
Характеризує ступінь впливу метаболічних процесів на КЛС крові.

* 3. Актуальний (справжній) бікарбонат (АВС)

* вміст HCO_3^- у крові данного хворого при данних конкретних умовах.

* 4. *BD/BE* (Base deficit/base excess) – вказують скільки ммоль кислоти або лугу необхідно додати до 1 л крові для приведення рН к 7.4 при $\text{PaCO}_2 = 40$ мм рт. ст., температурі тіла 38°C , вмісту протеїнов 70 г/л, гемоглобіну 150 г/л та 100% насиченні крові киснем.

*

Нормальні показники рН, рСО₂, рО₂ у новонароджених у артеріальній, капілярній та венозній крові

	рН	рСО ₂ (мм рт. ст.)	рО ₂ (мм рт. ст.)
Артеріальна кров	7.3 – 7.45	35 - 50	60 - 80
Капілярна кров	7.3 – 7.35	40 - 50	40 - 60
Венозна кров	7.25 – 7.3	45 - 55	30 - 45

Допустимі показники газів крові [Goldsmith J, Karotkin E 1996]

	pH	PaCO ₂ (мм рт. ст.)	PaO ₂ (мм рт. ст.)
Гестаційний вік > 28 т.	7.25	40 - 55	45 - 65
ПЛГ	> 7.5	< 40	80 - 120
БЛД	> 7.3	45 - 80 *	60 - 80

*- у залежності від pH

Буферні системи організму

- * У регуляції кислотно-лужної рівноваги приймають участь:
- * 1. Буферні системи організму, які зв'язують іони водню (здатні попереджати змінам рН впродовж декількох хвилин):
  - * а) бикарбонатна,
  - * б) гемоглобінова,
  - * в) кістково-тканинна.

Розподілення іонів водню в організмі

- * Іони водню розподілюються в організмі наступним чином: 25% зв'язуються бікарбонатною буферною системою (HCO_3^-), 25% - гемоглобіном та 50% - кістково-тканинною буферною системою. При хронічних анеміях, нирковій недостатності та остеопорозі буферна ємність знижується, незначний надлишок або нестача іонів водню призводить до тяжкого ацидозу або алкалозу.

Ниркові механізми підтримки рН

. Ниркові механізми підтримки рН включають:

- * реабсорбцію бікарбонату з первинної сечі,
- * реабсорбцію HCO_3^- у проксимальних канальцях у відповідь на зміну рівня pCO_2 ,
- * екскрецію іонів водню (50—100 мекв H^+ на добу).

Ниркова недостатність супроводжується хронічним ацидозом, ступінь якого залежить від тяжкості порушення функції нирок. На відміну від дихальної системи, компенсаторна відповідь нирок розвивається лише 6 – 12 годин.

Легені.

- * . Виводять з організму вуглекислий газ, який синтезується у результаті реакції:
- * $\text{HCO}_3^- + \text{H}^+ \ll \text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2$.
- * Система газообміну забезпечує компенсацію метаболічних порушень у вигляді негайної реакції. На фоні метаболічного ацидозу проходить стимуляція вентиляції легень, внаслідок чого зменшується $p\text{CO}_2$, яке протидіє первинному зниженню HCO_3^- у плазмі крові. При метаболічному алкалозі легенева вентиляція пригнічується та $p\text{CO}_2$ збільшується, компенсуя підвищення HCO_3^- . Оскільки розчинність вуглекислого газу приблизно у 20 разів вище, ніж розчинність кисня, накопичення вуглекислого газу в організмі свідчить про тяжку дихальну недостатність.

Інші системи

- * Печінка (синтез сечовини з амміаку, глюконеогенез з молочної кислоти, біосинтез альбумінів, екскреція через жовч).
- * ШКТ.
- * Шкіра.
- * Необхідно зауважити, що компенсаторні механізми призводять лише до обмеження зрушень рН плазми крові, але не попереджують повного їх розвитку.

КЛАСИФІКАЦІЯ РОЗЛАДІВ КЛС

- * - метаболічні (ацидоз, алкалоз),
- * - респіраторні (ацидоз, алкалоз),
- * - змішані.

$\text{pH} < 7.30$ – ацидоз,

$\text{pH} > 7.45$ – алкалоз.

Метаболічний ацидоз.

- * Розвивається при збільшенні продукції або зменшенні екскреції іонів водню, що призводить до зниження вмісту бікарбонату у крові. Первинні механізми та патогенез заключаються у наступному:
  - * - надлишок нелітучих кислот,
  - * - порушення екскреції,
  - * - втрата бікарбонатів.

Метаболічний ацидоз.

- * Для ефективного лікування даної патології необхідно підраховувати аніонний розрив (AP, Anion Gap). У основі впровадження показника AP у клінічну практику лежить гіпотеза, що для створення нейтрального середовища кількість негативно заряджених аніонів та позитивно заряджених катіонів у плазмі крові повинно бути однаковим. AP – та мала сума аніонів, яка не може бути виміряна біохімічними методами; у нормі $AP = 8 - 16 \text{ мЕкв/л}$

Метаболічний ацидоз.

- * $(\text{Na}^+ + \text{K}^+) - (\text{Cl}^- + \text{HCO}_3^-) = \text{AP} \rightarrow (135 + 4) - (100 + 24) = 8 - 16 \text{ мЭкв/л}$
- * До факторів, які знижують АР відносяться гіпоальбумінемія (головна причина у хворих, які знаходяться у критичному стані; на долю альбумінів приходить біля половини невимірених аніонів), гіпонатріємія (механізм до кінця не вивчений).
- * АР дозволяє поділити метаболічний ацидоз на 2 великі групи:

Метаболічний ацидоз.

- * 1. Високий AP (нормохлоремічний ацидоз).
- * Причини:
- * 1) надлишкова продукція нелітучих кислот:
- * а) Діабетичний кетоацидоз.
- * б) Лактатацидоз (сепсис, шок, асфіксія, недостатня перфузія тканин внаслідок використання судиннозвужуючих засобів).
- * в) Отруєння саліцилатами, паральдегідом, метанолом, етіленгліколем, бігуанідами.
- * г) Лікування алкалозу хлоридом аммонію.
- * д) Парентеральне харчування (надлишок амінокислот).
- * 2) порушення екскреторної функції нирок:
- * а) ГНН з олігоурією.
- * б) ХНН.
- * в) Нирковий каналцевий ацидоз (проксимальноканальцевий, дистальноканальцевий).

Метаболічний ацидоз.

- * 2. Нормальний AP (гіперхлоремічний ацидоз).
- * Причини:
- * 1) Втрата бікарбонату (діарея, нирковий тубулярний некроз, уретросігмоїдеостомія, пригнічення карбоангідрази, біліарна/панкреатична фістула).
- * 2) Поступлення хлоридів іззовні (CaCl_2 , MgCl_2 , NH_4Cl , HCl).

Механізми компенсації.

Метаболічний ацидоз майже завжди частково компенсується посиленням вентиляції легень, внаслідок чого знижується $p\text{CO}_2$, а співвідношення $\text{HCO}_3^-/p\text{CO}_2$ та рН зрушуються у бік норми (при зниженні HCO_3^- на 1 мЕкв/л $p\text{CO}_2$ компенсаторно знижується на 1.3 мм рт. ст.). Якщо компенсаторні механізми недостатні (ураження ЦНС, ХОЗЛ), швидка компенсація неможлива, розвивається тяжкий змішаний ацидоз, при якому концентрація бікарбонату у плазмі майже не змінена, а рН крові значно знижений.

Механізми компенсації.

Надалі включається нирковий механізм компенсації — посилення екскреції іонів водню. Вказані механізми відіграють важливу роль лише у хворих з хронічним ацидозом та збереженою функцією нирок, не важливі для новонароджених.

- * Накопичення молочної кислоти (лактат-ацидоз) — традиційна ознака *анаеробного* гліколізу при неадекватній оксигенації тканин, що є не первинною патологією, а маркером метаболічних порушень. Більша частина лактату метаболізується печінкою, а деяка частина поглинається серцевим м'язом, який використовує його як енергетичний матеріал. Вміст лактату у нормі у новонароджених — 0.7 — 2.1 ммоль/л. Розвиток тяжкого лактат — ацидозу - завжди неблагоприємна прогностична ознака.

*

Причини даного виду ацидозу можна поділити на групи

1. Підвищення продукції лактату:

- * - сепсис,
- * - шок,
- * - ПОН,
- * - D-лактат-ацидоз (D-молочну кислоту можуть виробляти деякі мікроорганізми),
- * - використання адреналіну (прискорює розпад глікогену у скелетних м'язах + вазоконстрикція дрібних артерій та артеріол), феохромоцитома,
- * - нітропруссід натрію (у процесі метаболізму викликає звільнення ціанідів, які порушують процеси окисного фосфорелювання),
- * - виражений алкалоз ($pH > 7,6$ підвищує активність pH-залежних ферментів, які каталізують реакції гліколізу),
- * - дефіцит тіаміну (пригнічення окислення пірувату у мітохондріях, метаболізм пірвіноградної кислоти спрямований по шляху утворення лактату).

Причини

- * 2. Зниження метаболізму (порушення ниркового кровоплину внаслідок падіння АТ при шоці).
- * Крім того, навіть при адекватній тканинній перфузії (нормальний АТ, діурез, серцевий викід) деякі медіатори запалення (при сепсисі) та ендотоксини здатні безпосередньо пригнічувати процеси оксидного фосфорилування у клітинах та бути причиною накопичення лактату.

Лікування ацидозу

- * *Найбільш ефективне лікування ацидозу – корекція причин, які його викликали. Але у деяких випадках необхідне введення бікарбонату ззовні (для суттєвої ниркової компенсації та регенерації ендogenous бікарбонату необхідно декілька діб, а нирки новонародженого обмеженні у можливості виведення кислот).*

Негативні ефекти введення соди:

- * - гіпернатрійемія,
- * - гіперволемія,
- * - гіперосмолярність (призводить до ураження головного мозку),
- * - болюсне введення може транзиторно підвищити внутрішньочерепний тиск, спричинити ВШК),
- * - не покращує скоротливу функцію міокарда,
- * - може збільшувати концентрацію лактату,
- * - гіпокальціємія (гіпокальціємічна судоми, депресія міокарду, зниження серцевого викиду),
- * - зниження рН у спинномозковій рідині,
- * - підвищення у венозній крові рСО₂ (венозна гіперкарбія) та посилення внутрішньоклітинного ацидозу (при неадекватній вентиляції),
- * - стимуляція 6-фосфоглюкокінази, продукції органічних кислот,
- * - екстравазація препарату призводить до тяжких некрозів тканин

Призначення соди

- * При цьому одним з показів для призначення соди є артеріальна гіпотензія, яка стійка до інфузійної терапії та адреноміметиків при рН < 7.2 та концентрації бікарбоната у плазмі менше 8 - 10 ммоль/л. До використання натрію гідрокарбонату необхідно корвідкорегувати *респіраторний ацидоз* та контролювати вміст HCO_3^- .
- * **Доза мЕкв/мл = ВЕ x маса тіла у кг x 0.3**
- * 4% р-н гідрокарбонату натрію: 47.9 ммоль HCO_3^- на 100 мл розчину (0.5 ммоль в 1 мл),
- * 8.4% р-н: 1 ммоль в 1 мл.
- * **При введенні новонародженим препарат повинен розводитися у співвідношенні 1 : 1 5% р-ном глюкози, водою для ін'єкцій або фізіологічним розчином, швидкість введення не більше 1 ммоль/кг/хв.**

Метаболічний алкалоз.

- * МПідвищення рН внаслідок збільшення концентрації бікарбонату, розвивається при накопиченні його у крові та при втратах іонів водню через ШКТ або нирки.
- * Причини:
  - * 1) Втрата іонів водня через ШКТ:
    - * а) блювота, відсмоктування вмісту ШКТ,
    - * б) вроджена хлоридорея,
    - * в) вади розвитку ШКТ,
    - * г) діарея.

Причини алкалозу

- * 2) Втрата іонів водня через нирки:
- * а) надлишок мінералокортикоїдів (с-м Кушинга),
- * б) гіпопаратиреоз,
- * в) гіперальдостеронізм,
- * г) зниження об'єму позаклітинної рідини при блювоті та гіпокаліємії,
- * д) зловживання діуретиками.
- * 3) Накопичення бікарбонату:
- * а) лікування бікарбонатом натрія,
- * б) масивне переливання крові,
- * в) синдром Барттера (вторинний гіперальдостеронізм).

* При зменшенні об'єму позаклітинної рідини та дефіциті калію збільшується екскреція іонів водню з сечею, розвивається парадоксальна ацидурія.

Компенсація метаболічного алкалозу

- * *Компенсація метаболічного алкалозу проходить шляхом зниження хвилинного об'єму дихання, що призводить до збільшення $p\text{CO}_2$. Але коли $p\text{CO}_2$ досягає 55 мм рт. ст., компенсаторна гіповентиляція припиняється. При підвищенні HCO_3^- на 1 мЕкв/л $p\text{CO}_2$ повинно підвищуватися на 1 мм рт. ст. (0.5-1).*

Дихальний ацидоз

Дихальний ацидоз.

Зниження рН, що зумовлено збільшенням $p\text{CO}_2$ (гіповентиляція) або надлишковим утворенням CO_2 в організмі.

* **Причини:**

* **1) Пригнічення дихального центру:**

- * а) наркотичні анальгетики, загальні анестетики,
- * б) інгаляція кисню при хронічній гіперкапнії,
- * в) ураження ЦНС,
- * г) зупинка кровообігу.

* **2) Порушення механіки дихання:**

- * а) м'язева слабкість: міастенія, поліомієліт, м'язева дистрофія,
- * б) патологічна опасистість, с-м Піквіка,
- * в) травма грудної клітки,
- * г) обмеження екскурсії легень.

* **3) Порушення газообміну:**

- * а) ХОЗЛ, б) набряк легень, в) РДС, г) пневмонія, д) аспірація,
- * е) плеврит, ж) пневмоторакс,

Показники КЛС, які вказують на необхідність проведення ШВЛ:

* Тяжкі захворювання легень, які супроводжуються недостатньою оксигенацією тканин та підвищеною роботою дихальної мускулатури, часто призводить до накопичення молочної кислоти, зумовлюючи високу частоту змішаного ацидозу у дітей з ДН.

* Показники КЛС, які вказують на необхідність проведення ШВЛ:

- $P_aO_2 < 50$ мм рт. ст. при $F_iO_2 > 0,7$ (якщо маса при народженні менше 1000 г, при $F_iO_2 > 0,5$).
- $P_aCO_2 > 55-60$ мм рт. ст. та $pH < 7,25$ (якщо маса при народженні менше 1250 г при $P_aCO_2 > 50$ мм рт. ст.).
- $pH < 7,2$.
- Деякі хворі з хронічними БЛЗ мають компенсований дихальний ацидоз з P_aCO_2 60 мм рт. ст. та більше можуть не потребувати переведення на ШВЛ.

Дихальний алкалоз.

* Супроводжується зниженням $p\text{CO}_2$.

Причини:

- * - гіпоксемія,
- * - вродженні вади серця (шунт крові справа наліво), серцева недостатність,
- * - травма,
- * - захворювання легень (емболія легеневої артерії, рестриктивні та обструктивні процеси),
- * - ураження ЦНС (САК),
- * - психогенна гіпервентиляція (неспокій),
- * - отруєння саліцилатами (рання стадія),
- * - підвищений метаболізм (лихоманка, тиреотоксикоз),
- * - неадекватна механічна ШВЛ,
- * - сепсис,
- * - фізичне навантаження.

* Ниркова компенсація при респіраторному алкалозі розвивається дуже повільно впродовж 36 – 72 годин.

Визначення КЛС

Забор к

Визначити КЛС можна:

- * - у пробі артеріальної крові (периферичної або через пупочний артеріальний катетер),
- * - у капілярної крові,
- * - у венозної або змішаної крові,

Для неінвазивної оцінки газового складу крові використовують:

- * - транскутане визначення P_aCO_2 , P_aO_2 ,
- * - пульсоксиметрію (SpO_2),
- * - капнографію ($EtCO_2$).

Проба визначення артеріального КЛС надає змогу отримати інформацію про:

- * - стан оксигенації (P_aO_2 , SaO_2),
- * - адекватність вентиляції (P_aCO_2),
- * - кислотно – лужний баланс (pH),
- * - кисневу ємність крові (P_aO_2 , HbO_2 , Hb загальний),
- * - рівень лактата,
- * - дефіцит/надлишок буферних основ крові (BD/BE).

Неінвазивні методики:

- * Для підтримки адекватного рівня газів крові необхідно кожні декілька годин (4-6) виконувати газометричне дослідження з використанням **неінвазивних методик**:
- * 1. Пульсоксиметрія.
- * Робота пульсоксиметра заснована на здатності гемоглобіну зв'язаного (HbO₂) та незв'язаного з киснем (Hb) абсорбувати світло різної довжини хвилі. Вимірюючи різницю між кількістю світла, що абсорбується під час систоли та діастоли, пульсоксиметр визначає величину артеріальної пульсації. Співвідношення кількості HbO₂ до загальної кількості гемоглобіну, що виражається у процентах, називається сатурацією.
- *
$$SaO_2 = (HbO_2 / HbO_2 + Hb) \times 100 \%$$

Неінвазивні методики

2. Транскутанне визначення P_aO_2 (T_cO_2).

Метод визначення P_aO_2 за допомогою електрохімічного датчика. Ділянка шкіри у місці накладання датчика впродовж декількох хвилин нагрівається до температури $43 - 45^\circ\text{C}$, при цьому капиллярний кровоплин значно посилюється. Кисень дифундує через шкіру та визначається датчиком. Для правильної кореляції T_cO_2 та P_aO_2 необхідно їх періодично порівнювати.

* 3. Транскутанне визначення P_aCO_2 (T_cCO_2).

* Фізичний метод скрізьшкірного визначення P_aCO_2 подібний до методу визначення P_aO_2 . Показники T_cCO_2 завжди більше P_aCO_2 .

* 4. Концентрація CO_2 у повітрі, що видихається ($ET CO_2$).

* Метод заснован на здатності CO_2 поглинати інфрачервоні промені. Величина $ET CO_2$ зворотно пропорційна альвеолярній вентиляції. Коли вентиляція знижується, показник $ET O_2$ підвищується та навпаки. Абсолютний показник $ETCO_2$ не стільки важливий, скільки динаміка його змін.

Класифікація порушень газового складу крові [Boyda E, Kee J, Monaghan F. 1994]

i. Класифікація	ii. pH	iii. PaCO ₂	iv. HCO ₃ ⁻
Респіраторні порушення	—		N
Некомпенсований ацидоз	—		
Частково компенсований ацидоз	N	—	N
Компенсований ацидоз		—	—
Некомпенсований алкалоз	N	—	—
Частково компенсований алкалоз			
Компенсований алкалоз			
Метаболічні порушення	—	N	—
Некомпенсований ацидоз	—	—	—
Частково компенсований ацидоз	N	—	—
Компенсований ацидоз		N	
Некомпенсований алкалоз	N		
Частково компенсований алкалоз			
Компенсований алкалоз			
Змішанні порушення	—	—	—
Змішаний ацидоз			
Змішаний алкалоз			

lxiii.

Статус оксигенації.

- * . Важливим моментом при оцінці КЛС є адекватність оксигенації. Нормальний рівень P_{aO_2} складає 80-100 мм рт. ст. у артеріальній крові у дітей та дорослих при диханні атмосферним повітрям ($F_{iO_2} = 0.21$). У новонароджених даний діапазон складає 40 – 70 мм рт. ст., при дотації кисня значно підвищується.
- * При неінвазивному моніторингу насичення гемоглобіну киснем (пульсоксиметрія) у новонародженого відмічається наступна залежність:
- * при P_{aO_2} 40 мм рт. ст. приблизно 80 – 85% гемоглобіну зв'язано з O_2 ,
- * при P_{aO_2} 50 мм рт. ст. - 88 – 90% гемоглобіну зв'язано з O_2 ,
- * при P_{aO_2} 60 мм рт. ст. – 90 – 95% гемоглобіну зв'язано з O_2 .

У новонароджених

- * У новонародженого у перші доби життя (високий рівень HbF) сатурація 90% часто відповідає значенням P_{O_2} не вище 40 мм рт.ст. зворотня ситуація зустрічається при зміщенні кривої дисоціації гемоглобіну вправо (при ацидозі, гіпертермії, гіперкапнії). Тоді при нормальному значенні S_pO_2 (наприклад, 93%) значення P_{aO_2} може бути занадто високим, біля 90 мм рт.ст.

Просте/змішане порушення.

5. Просте/змішане порушення.

- * Для порушень КЛС, які викликані змішаними респіраторно-метаболічними розладами, характерні нормальні значення рН та змінені значення рСО₂ та НСО₃⁻ :
- * · підвищений рівень рСО₂ вказує на змішану форму респіраторного ацидозу та метаболічного алкалозу,
- * · понижений рівень рСО₂ вказує на змішану форму респіраторного алкалозу та метаболічного ацидозу,
- * · при різних значеннях справжнього та стандартного бікарбонату (АВС и SBC) у додаток до дихальних необхідно подумати й про метаболічні порушення.

Поправка на лабораторну похибку.

- * . Значення рН у капілярній та венозній крові менше артеріального рН приблизно на 0,05 – 0,1.
- * рО₂ у капілярній крові корелює з артеріальним рО₂ у тому випадку, коли місце з якого береться аналіз крові попередньо зігріте впродовж 3 – 5 хвилин до температури 40°C.
- * Крім того на точність кореляції рН, рСО₂, рО₂ у артеріальній та капілярній крові впливають:
  - * - артеріальна гіпотензія;
  - * - зниження периферичного кровоплину;
  - * - поліцитемія;
  - * - РаО₂ більше 80 мм рт. ст.;
  - * - тривале збереження крові.

